

Taristuministri määruse „Üksuste ja territoriaalvalitsuste loetelu, mille juhiload Eestis kehtivad“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Taristuministri määrus „Üksuste ja territoriaalvalitsuste loetelu, mille juhiload Eestis kehtivad“ (edaspidi *eelnõu*) kehtestatakse liiklusseaduse (LS) § 99 lõike 15 alusel.

Käesoleva aasta 9. juulil jõustunud LS § 99 muudatustega kehtestati täpsustunud reeglid, millised väljaspool Eestit antud juhiload Eestis kehtivad. Sellega seonduvalt tekkis alus, mille kohaselt on võimalik Eestis mootorsõidukit teatud ajaperioodil juhtida ka sellise üksuse või territoriaalvalitsuse antud juhiloaga, mis ei ole riigid või mida Eesti riigina ei tunnusta. Samas ei loetle seadus neid üksusi või territoriaalvalitsusi, vaid volitab loetelu kehtestamise valdkonna eest vastutavale ministrile. Käesoleva määrusega kehtestataksegi nimetatud loetelu.

1.2. Määruse ettevalmistaja

Määruse eelnõu ja seletuskirja on koostanud Kliimaministeeriumi teede- ja raudteeosakonna nõunik Hindrek Allvee (tel: 6397 670, e-post: [hindrek.allvee@kliimaministeerium.ee](mailto:hindre.allvee@kliimaministeerium.ee)). Eelnõu juriidilise ekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna nõunik Anna-Liisa Kotsjuba (tel: 625 8998, e-post: anna-liisa.kotsjuba@kliimaministeerium.ee).

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud muu menetluses oleva eelnõuga ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Üldiselt väljaspool Eestit antud juhilubade kehtivusest

Liiklusseaduse § 99 muudatusega muudeti seadust selliselt, et kui eelnev LS § 99 lõige 1 sätestas, et milliste konventsioonide osalisriikide juhiload Eestis kehtivad, siis 9. juulil 2024. aastal jõustunud muudatuse kohaselt ei viidata enam konventsioonidele, vaid sätestatakse, et lisaks Euroopa Liidu ja Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi ja Šveitsi Konföderatsiooni juhiloale kehtivad Eestis ka juhiload, mis vastavad teatud konkreetsetele tingimustele. Need tingimused on sätestatud lõigetes 2 ja 3. Konventsioonidele viitamisest loobuti seepärast, et on riike, mis ei ole liitunud kummagi konventsiooniga (näiteks Hiina Rahvavabariik), kuid kelle lube me siiski soovime tunnustada. Selle asemel ongi valitud versioon, mille kohaselt sätestatakse tingimused, millele juhiluba peab vastama.

Selleks, et juhiluba Eestis kehtiks, peavad selle kanded olema tehtud ladina trüki- või kirjutuskirjas või ladina kirja translitereeritud. Juhiloale peab olema kantud selle mootorsõiduki, autorongi või masinrongi kategooria tähis ja kirjeldus, mille juhtimisõigus isikul on. Kirjeldus loetakse piisavaks, kui see sisaldab sõiduki piktogrammi või maksimaalse massi või lubatud reisijate arvu andmeid. Kui juhiluba eelkirjeldatud tingimustele ei vasta, siis kehtib see koos rahvusvahelise juhiloaga või ametlikult kinnitatud tõlkega, kui juhiloale on

kantud mootorsõiduki, autorongi või masinrongi selle kategooria tähis ja kirjeldus, mille juhtimisõigus isikul on. Kirjeldus loetakse piisavaks, kui see sisaldab sõiduki piktogrammi või maksimaalse massi või lubatud reisijate arvu andmeid. Kuna teatud riikide puhul ei kanta aga juhiloale sõiduki piktogrammi või maksimaalset massi ega lubatud reisijate arvu andmeid, kehtestatakse võimalus, et selline juhiluba kehtib koos juhiloa väljastanud asutuse või asjaomase riigi välisesinduse antud tõendi ametlikult kinnitatud tõlkega, mis selgitab mootorsõiduki, autorongi või masinrongi kategooria tähist ja kirjeldust, mille juhtimisõigus isikul on.

Samuti sätestatakse LS § 99 lõikes 1, et tunnustatakse ka teatud üksuste või territoriaalvalitsuste juhilube, mis vastavad LS § 99 lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele ehk eelkirjeldatud tingimustele. Nende üksuste või territoriaalvalitsuste nimekiri kehtestataksegi käesoleva määrusega.

Käesolev määrus aitab täita LS § 99 muudatuste eesmärki, et muuta Eestit (muu hulgas ka kaubanduspartnerina) atraktiivsemaks, võimaldades siia reisivatel inimestel Eestis vabalt ringi liikuda. Näiteks oli pandeemia eelsetel aastatel Aasia riikide turistide arv pidevalt kasvuteel, mistõttu on oluline võimaldada Aasiast tulevatele turistidele ka vabamaid võimalusi Eestis ringi liikuda.

Eelnõu sisu

Käesolev eelnõu koosneb ühest sättest, millega kehtestatakse üksuste ja territoriaalvalitsuste loetelu, mille juhiloa Eestis kehtivad. Käesoleval hetkel lisatakse antud loetellu ainult üks üksus, milleks on Taiwan. Sellega seonduvalt vajab selgitamist, et suhetes Hiina Rahvavabariigiga ja Taiwaniga jätkab Eesti senist poliitikat, st tugineb ühe Hiina poliitikale ja ei arenda Taiwaniga poliitilisi suhteid ega tunnusta Taiwani riigina. Seejuures peab Eesti oluliseks Taiwaniga suhete elavdamist majanduses, sh turismis, hariduses, kultuuris, kodanikuühiskonnaorganisatsioonide vahelises suhtluses ja muudes taolistes valdkondades.

Taiwani juhiloa kehtivad sarnaselt ka veel näiteks Austrias, Belgias, Hispaanias, Hollandis, Horvaatias, Iirimaa, Itaalias, Kreekas, Leedus, Luksemburgis, Lätis, Norras, Portugalis, Poolas, Prantsusmaal, Rootsis, Saksamaal, Slovakkias, Sloveenias, Soomes, Šveitsis, Taanis, Tšehhis, Ungaris ja Ühendkuningriigis.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Määruse eelnõu ei oma puutumust Euroopa Liidu õigusega.

4. Määruse mõjud

Määrusel ei ole sotsiaalset, sealhulgas demograafilist mõju, mõju elu- ja looduskeskkonnale, mõju regionaalarengule ega mõju riigiasutuste ja kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Määrusel võib olla väike kaudne mõju majandusele, sh turismile, võimaldades Taiwani elanikel Eestis vabamalt liikuda.

Määrusel võib olla kaudne mõju riigi julgeolekule ja rahvusvahelistele suhetele, kuivõrd määrus puudutab ka Eesti suhteid Hiina ja Taiwaniga. Kuivõrd aga Eesti ei muuda oma senist ühe Hiina poliitikat, siis on tõenäosus, et nimetatud mõju on väike. Määruse eelnõu on

kooskõlas 2023. aasta novembris Vabariigi Valitsuses arutlusel olnud Eesti ja Hiina poliitika põhimõtetega.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamine ei nõua riigiasutuste ega kohaliku omavalitsuse spetsiaalseid tegevusi. Määruse rakendamisega ei kaasne tulusid ega kulusid.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Välisministeeriumile ja Siseministeeriumile eelnõude infosüsteemi EIS kaudu.